

Csanádalberti község

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJÁNAK

FELÜLVIZSGÁLATA

JEGYZŐKÖNYV

2015.

Tartalom

Bevezetés.....	3
Célok.....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A település bemutatása	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Célok	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása	5
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
<u>3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	14
<u>5. A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	14
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	14
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	14
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	14
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	15
1. A HEP IT részletei	15
Helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata	16
Összegzés	36
A megvalósítás folyamata	39
Monitoring és visszacsatolás	40
Nyilvánosság.....	41
Érvényesülés, módosítás	42
4. Elfogadás módja és dátuma	43

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Csanádalberti Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalta továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen dokumentum a jogszabályi előírásoknak megfelelően az Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elvégzését írja le.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csanádalberti Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
    - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
    - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
    - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
    - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
    - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
    - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
    - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. Utóbbi bekezdés szó szerint:

„(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A szociális területet lefedő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) jelentős változáson ment keresztül.

A **2013. évi LXXV. törvény és a 197/2013.(VI.13.) Kormányrendelet módosítja fenti jogszabályokat.** A törvényt módosítás értelmében 2014. január 1-jétől az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnik, és önkormányzati segéllyé olvad össze. A törvény elhatalmazása szerint a települési önkormányzatnak legkésőbb 2013. december 31-ig kellett megalkotnia az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét.

1. A **hatáskörök** a szerint kerültek módosításra, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a képviselő-testület hatáskörét a jegyzőre átruházza.

Van-e átruházott feladat?

2. Az **önkormányzati segély** esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető, egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kellett szabályozni, hogy az nem lehet alacsonyabb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-ánál (37.050.-Ft). (2013. évben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 28.500.-Ft). Ettől eltérően a megállapított jogosultsági értékhatár magasabb: család esetén 150% (42.750.-Ft), illetve egyedülálló személy esetén 200 % (57.000.-Ft) és gyermekét egyedül nevelő személy esetén 175 % (49.875.-Ft).

Kinek a részére nyújt a testület önkormányzati segélyt?

3. A korábban a közoktatásról szóló törvényből a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet tényének megállapítása a Gyvt. szabályozása értelmében 2013. szeptember 1. napjától a jegyző feladata. **Hátrányos**

helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében 3 körülményből (szülők alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, illetve a gyermek elégtelen lakókörnyezete) legalább 1 fennáll, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához pedig a fenti 3 körülményből legalább kettőnek kell fennállnia. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a gyermekek részére a köznevelés területén kedvezményeket, támogatásokat, jogosultságokat biztosít.

4. Az **étkeztetés** esetében a Szt. 62.§(1) bekezdése határozza meg a szociális rászorultság szempontjait, melyek között szerepel a hajléktalanság is, mint rászorultsági szempont.

5. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakul. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek.

A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lesz, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatássá változott. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét példálózóan sorolja fel. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Az Szt. szabályozása szerint a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatást más jogszabály alkalmazásában lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni.

A települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-ig kellett megalkotnia.

Pitvaros Község Önkormányzata képviselő-testülete 2015. február 27-én alkotta meg 5/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendeletét az egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról. A rendelet kiterjed a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló törvényben meghatározott személyekre, akik Pitvaros község közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkeznek és életvitelszerűen itt laknak. A rendelet szabályozza a települési támogatás keretében nyújtott lakhatási támogatás, lakhatási díjhátralékos támogatás, gyógyszer-támogatás, rendkívüli települési támogatás szabályait.

A HEP elfogadása óta Csanádalberti Önkormányzatának Képviselő-testülete törvényi felhatalmazás alapján a következő az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő önkormányzati rendeleteket módosította, s alkotta:

2013. évben

2/2013.(I.31.) önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli, valamint a természetbeni ellátásokról szóló 8/2011.(IV.27.) számú önkormányzati rendelet módosításáról

5/2013. (II.13.) számú önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2011. (IV.27.) önkormányzati rendelet módosításáról

7/2013. (III.19.) számú önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2011. (IV.27.) önkormányzati rendelet módosításáról

12/2013.(VII.29.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi szabályozásáról

2014. évben

2/2014. (II.5.) Csanádalberti Község Önkormányzati Képviselőtestületének 2/2014. (II.5.) önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli, valamint a természetbeni ellátásokról

3/2014.(III.27.) Csanádalberti Község Önkormányzati Képviselőtestületének 3/2014.(III.27.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 12/2013.(VII.29.) önkormányzati rendelet módosításáról

AZ EGYES ELLÁTÁSOKAT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK:

I. Aktív korúak ellátása

(jogszabályi háttér: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), 33.§-37/C.§, az átmeneti rendelkezések vonatkozásában: 134.§, 134/B.§)

Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%-a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1-től a **járási hivatal hatáskörébe kerül**. Ettől az időponttól kezdődően az ellátással kapcsolatos ügyek intézésére a járási hivatal jogosult. A kérelmeket továbbra is be lehet nyújtani a polgármesteri hivataloknál, amelyek azt továbbítják a járási hivatalok részére.

Az aktív korúak ellátása keretében megállapítható ellátástípusok és az ellátásra jogosultak körei esetenként változni fognak.

I.1. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás szabályaiban nem várható változás azon kívül, hogy a támogatást a járási hivatal fogja megállapítani.

A támogatás havi összege – 2014-hez hasonlóan – 22 800 Ft.

I.2. Rendszeres szociális segély nevű ellátás 2015. március 1-től megszűnik. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhetnek jogosultságot.

Az új rendszer bevezetésének lépései a következők:

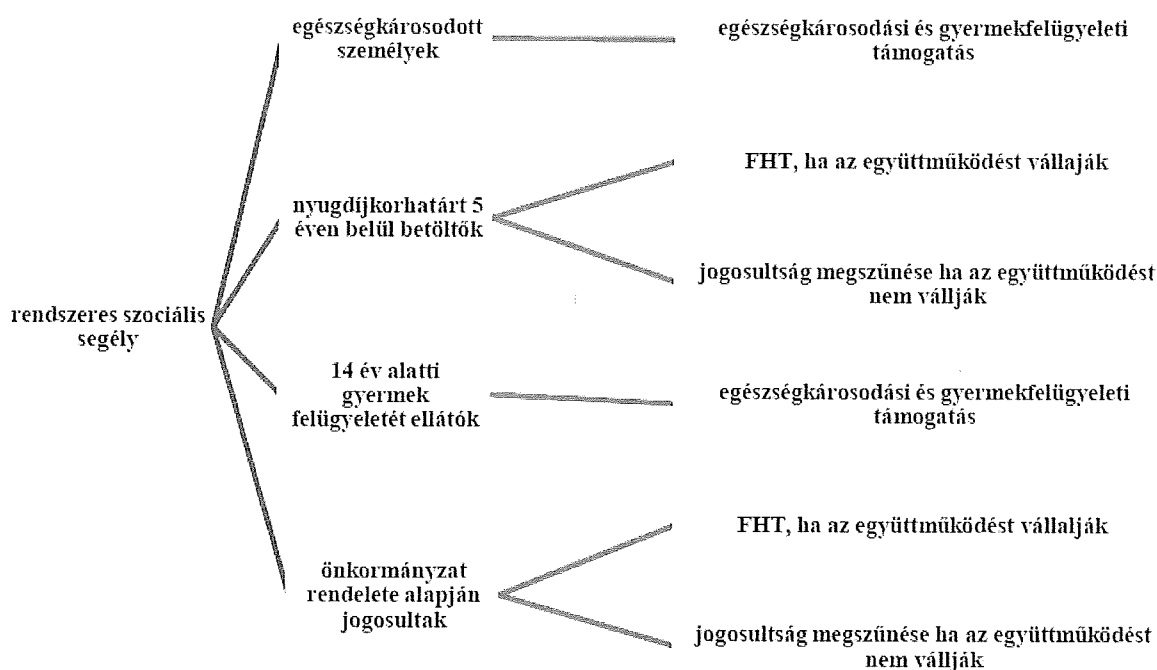
☒ A jelenleg rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultságát a jegyző 2015. január 1. és 2015. február 28. között felülvizsgálja.

☒ A felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapítja, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra lesz jogosult.

☒ Automatikusan, az új **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra** lesznek jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.

☒ Ha vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a munkaügyi központtal), akkor **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** kaphatnak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és azok, akik az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján jogosultak jelenleg rendszeres szociális segélyre.

☒ Ha a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján rendszeres szociális segélyre jogosult személy az együttműködést nem vállalja, akkor az aktív korúak ellátására való jogosultságát meg kell szüntetni.

Az újonnan bevezetendő **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét** a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell majd kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változik:

Az EGYT havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át. (A nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a, tehát az EGYT maximuma 2015. évben 46 662 Ft.)

A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92%-ának szorzatával. (2015. február 28-ig az önm. 90%-áig kellett kiegészíteni a család jövedelmét. Az új szabályok szerint egy egyedülálló személy esetében a családi jövedelemhatár összege 26 220 Ft, mert a fogyasztási egység arányszáma:1, az önm. 92%-a: 26 220 Ft.)

Az Szt. 2015. február 28-ig hatályos 37/A. § (1) bekezdés alapján rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható – kivéve az egészségkárosodásuk okán ellátásban részesülő személyeket – ha a személy nyilatkozatában vállalja az együttműködési kötelezettséget a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel. Az Szt. alapján az együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

A rendszeres szociális segély ellátórendszerből történő kivezetésével megszűnik a családsegítés szerepe az aktív korúak ellátásában részesülők együttműködési kötelezettségének biztosításában. Az egészségkárosodási és

gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult ellátotti kör részére speciális élethelyzetük miatt nem került előírásra együttműködési kötelezettség. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek pedig az állami foglalkoztatási szervvel kötelesek együttműködni.

II. Lakásfenntartási támogatás

(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (1)-(2) bekezdés)

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-étől kikerülnek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehet benyújtani.

Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik 2015. március 1. előtt kérelmezték a lakásfenntartási támogatást, a következőképpen alakul:

- Ha az ellátásra való jogosultságot 2014. december 31-ig megállapították, akkor az ügyfél a korábbi szabályoknak megfelelően egy év időtartamra jogosult a lakásfenntartási támogatásra.
- Ha a hatóság 2015. január 1-ét követően dönt a támogatásra való jogosultságról, akkor a lakásfenntartási támogatást csak 2015. február 28-ig lehet biztosítani.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

III. Adósságkezelési szolgáltatás

(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (4) bekezdés)

Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március 1-étől kikerülnek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik részére 2015. március 1. előtt került megállapításra az adósságkezelési szolgáltatás, a szolgáltatást a korábbi szabályok alapján kell nyújtani.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek számára.

IV. Méltányossági közgyógyellátás

(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (3) bekezdés)

A méltányossági közgyógyellátás szabályai 2015. március 1-től kikerülnek a szociális törvényből, ettől az időponttól kezdődően biztosítása nem lesz kötelező.

Méltányossági közgyógyellátás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehet benyújtani.

A korábban hatályos szabályokat kell alkalmazni, tehát az ellátásra való jogosultság egy éves időtartamban fennáll az alábbi esetekben:

- Ha az ellátásra való jogosultságot 2015. március 1-jét megelőzően megállapították, vagy
- Ha az ellátásra való jogosultság megállapítása iránti eljárás 2015. február 28-án folyamatban van.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

V. Méltányossági ápolási díj

Az ellátás biztosítása az települési önkormányzatok számára jelenleg sem kötelező.

A méltányossági ápolási díj szabályai 2015. március 1-jétől kikerülnek a szociális törvényből.

A 2015. március 1-ét megelőzően megállapított ellátások az önkormányzat mérlegelésétől függően biztosíthatóak 2015. március 1-jét követően, települési támogatás formájában.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében ellátást biztosíthatnak a 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végző hozzátartozók részére.

VI. Önkormányzati segély

(jogszabályi háttér: Szt. 45.§)

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lesz.

E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott

élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond

meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét példálózóan sorolja fel:

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Az Szt. szabályozása szerint a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatást más jogszabály alkalmazásában lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni.

A települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-áig kell megalkotnia.

6. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szociális szolgáltatásokat érintő módosítások

- Az intézményi térítési díj szabályainak változása
- A támogatott lakhatás szabályainak módosítása
- Belépési hozzájárulás bevezetése a tartós bentlakást nyújtó szociális intézményekben
- Az intézményi jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályok módosítása
- A területi lefedettséget figyelembevevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályainak módosítása
- Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás működésének racionalizálása
- Lakóotthoni átalakulás kötelezettségének hatályon kívül helyezése
- Támogatott lakhatás célcsoportjainak változása
- Térítési díj visszamenőleges megállapítása kivételes esetben
- Jogorvoslati rend pontosítása
- A falu és tanyagondnoki szolgáltatás egyes szabályainak módosítása
- A 150 fős korlátra vonatkozó szabályok
- Egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére vonatkozó szabály pontosítása
- Jelzalogjog bejegyzés szabályának pontosítása

7. Az Szt.-hez kapcsolódó kormányrendeletek legfontosabb változásai

- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításai
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet módosításai
- A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet módosításai
- Az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm.
- A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról, valamint a szakmai irányítása alá tartozó rehabilitációs szakigazgatási szervek feladat - és hatásköréről szóló 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet módosításai

8. Az Szt.-hez kapcsolódó miniszteri rendeletek legfontosabb változásai

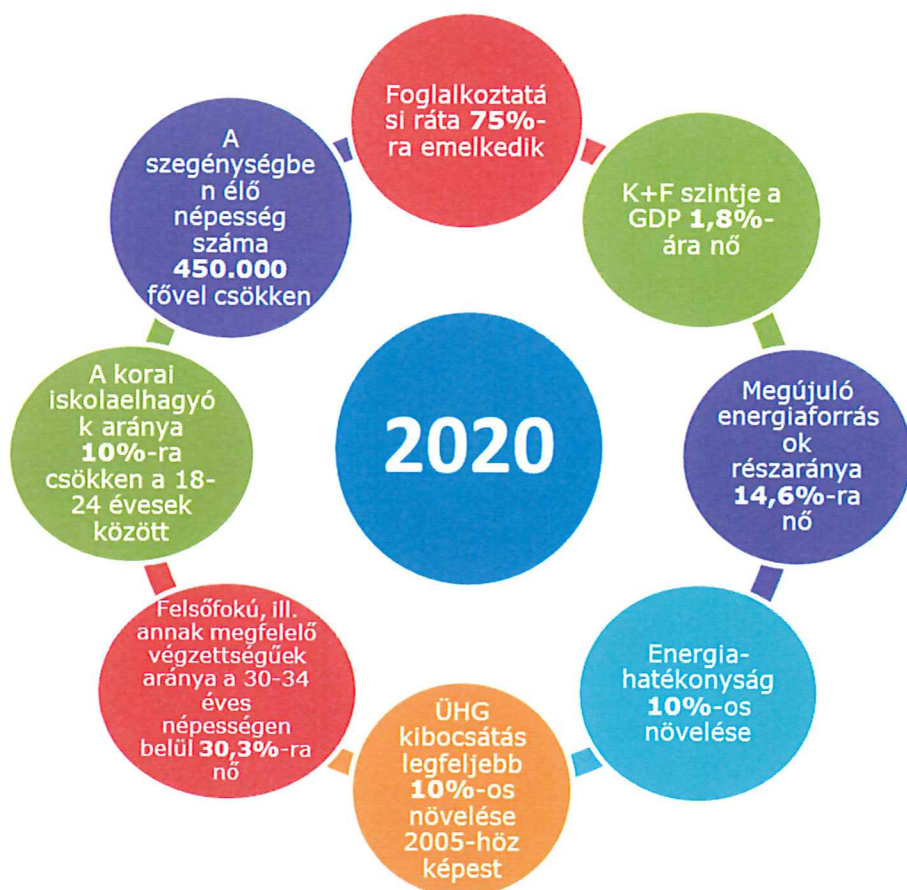
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet módosításai. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításai

- A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet módosítása

2. Stratégiai környezet bemutatása

A 2014-2020 közötti időszakban jelentős uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére. A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább.

Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át a Gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd, és a pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk.

A 2007-2013 és a 2014-2020-as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Uniósi tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRF)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közsféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2014-2020 időszak Operatív programok:

Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)

Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)

Terület és Településfejlesztési OP (TOP)

Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)

Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)

Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)

Koordinációs OP (KOP)

„Vidékfejlesztés, halászat” OP

Helyi szinten

2013. június 28-a óta újonnan elfogadott helyi stratégiák:

- Csanádalberti Község Önkormányzatának gazdasági programja a 2014-2019. évre

Minden fejlesztés, legyen akár befejezett, folyamatban lévő, vagy tervezett fejlesztés, a munkahelyteremtést, a megélhetés biztosítását, az önkormányzat öfenntartását, és a fiatalok helyben tartását szolgálja.

Pitvaroson a következő fejlesztések valósultak meg a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása után:

- Idén az egyház és az önkormányzat anyagi támogatásával megújult a Református Imaház
- Evangélikus Templom 2014. nyarán felújítva, 2014. szeptemberben ünnepélyes átadás - falunappal egybekötve
- Felújításra került a Dózsa, Jókai, Rákóczi és Munkácsy utca
- A focipálya is fel lett újítva
- Pályázati forrásból a könyvtár és a teleház is megújult
- a temető is fel lett újítva

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Ambrózfalva, Csanádalberti, Nagyér és Pitvaros településeket közrefogó Nagyéri Közös Önkormányzati Hivatal 2015. január 1-i hatállyal Csanádalberti Közös Önkormányzati Hivatal néven működik tovább. A négy település szorosan együttműködik egymással.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A beazonosított problémákon kívül egyéb problémát nem tártunk fel.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján megfelelően tudunk együttműködni a partnerekkel, legyen az helyi, vagy központi szerv, magánszemély. Az együttműködés és kapcsolattartás folyamatos.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósításában az alábbi intézmények vesznek részt:

- PROVITA Segítő Szolgálat, Pitvaros
- Huszár Angéla, Családsegítő Központ, Csanádpalota (Csanádalberti Kirendeltség)
- Kasuba Róbert katolikus plébános, Pitvarosi katolikus Nagyboldogasszony Plébánia
- Hósné Anda Éva, védőnő, Pitvaros
- Czödör Krisztián, Pitvarosi Rendőrdőr
- Múló Idő Nyugdíjas Klub, Pitvaros
- Idősek Klubja, Csanádalberti
- Csanádalbertiért Közalapítvány - Csanádalberti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Mélyszegénységben élők és romák.

Intézkedési terv: **Munkanélküliség csökkentése**

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
Munkanélküliség csökkentése	Munkanélküliség	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ul style="list-style-type: none"> ☞ munkaerő-piaci szolgáltatások ☞ kapcsolattartás a munkaügyi központtal ☞ FIP pont működésére felhívni a figyelmet ☞ letelepedő vállalkozások segítése ☞ közmunkaprogram 	2016.06.30	<p>Rövid: partnerségi megállapodások</p> <p>Közép: munkalehetőségek rendszeres közzététele</p> <p>Hosszú: munkanélküliség 1%-os csökkentése</p>	Nem lejárt határidő	Folyamatban	A munkanélküliség csökkentése	Határidő módosítás szükséges a tervezett célok elérése érdekében. Módosított határidő: 2017.06.30.

Értékelés:

A Munkaügyi Központtal és a csekély mennyiségű munkáltatóval a kapcsolattartás folyamatos, ezzel a rövid távú cél megvalósult, és ezt folyamatosan fenntartjuk. A közfoglalkoztatás keretében átlagosan 90-100 főt foglalkoztatunk a különböző programokban, valamint a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal segítségével a TÁMOP 1.1.1 program keretében 2015. évben is 4 fő megváltozott munkaképességű munkavállalót foglalkoztattunk, ezek szintén nagyban hozzájárultak a munkanélküliség csökkentéséhez.

	2013	2014	2015
Közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlagos létszáma	21	28	38
Közfoglalkoztatási mutató	6,69 %	9,17 %	12,09 %
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	41	27	22

Adatok: <http://kozfoglalkoztatas.bm.hu/>

A foglalkoztatottak száma 2013. évben 21 fő volt, ez 6,69%-os közfoglalkoztatási mutatónak felel meg, regisztrált álláskeresők száma: 41 fő. 2014-ben 28 főt foglalkoztattunk, ez 9,17%-os mutató, a regisztrált álláskeresők száma 27 fő. 2015-ben a foglalkoztatottak száma 38 fő, ami 12,09%, a regisztrált álláskeresők száma 22 fő. Ezekből az adatokból látszódik, hogy a közfoglalkoztatás hozzájárult a munkanélküliség csökkentéséhez.

A középtávú cél összefügg a hosszú távú céllal, a folyamatos tájékoztatás fenntartása sem okoz problémát. Az álláskeresők továbbra is tájékozódhatnak a munkalehetőségekről az önkormányzatnál. A Munkaügyi Központ is kiemelkedő munkát végez e téren.

A környező városok (Orosháza 30 km, Makó km) nagy gyárüzemeiben is sokan el tudtak helyezkedni, egyiknél bővítés is segítette ezt, hiszen új álláshelyeket teremtett, és a helyiek mellett pár fő szintén munkát találhat.

A regisztrált munkanélküliek száma 2008-ban 44 fő, 2009-ben 48 fő, 2010-ben 45 fő, 2011-ben 35 fő volt. Ugyanezek a számok a későbbiekben a következőképpen alakultak:

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012	160	158	318	20	12,5	13	8,2	33	10,4
2013	160	151	311	11	6,9	17	11,3	28	9,0
2014								17	

Forrás: TEIR

A fenti táblázatból látszódik, hogy – habár a TEIR-ből pár adat még nem elérhető – a népességhez képest a nyilvántartott álláskeresők száma jelentősen csökkent, köszönhetően a közfoglalkoztatási programoknak. A 2009-es 48 főhöz képest, ami a legmagasabb érték volt, 2014 decemberében már csak 28 fő nyilvántartott álláskereső volt. Habár a népesség is csökken sajnos ez elvándorlás miatt, mégsem ilyen mértékben, tehát a javulás egyértelmű.

Ahhoz, hogy a még mindig állástalan embereken megpróbáljunk segíteni, mindenképpen folytatni kell ezt a tevékenységet, és ezt a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében tartással is nyomatékosítani kívánjuk.

Intézkedési terv: A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számának csökkentése

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számának csökkentése	Magas a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya	A részesítettek számának csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> ☒ munkaerő-piaci szolgáltatások kapcsolattartás a munkaügyi központtal ☒ FIP pont működésére felhívni a figyelmet ☒ letelepedő vállalkozások segítése ☒ közmunkaprogram 	2016.06.30	Rövid: partnerségi megállapodások Közép: munkalehetőségek rendszeres közzététele Hosszú: a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számának 0,5%-os csökkentése	Nem lejárt határidő	Folyamatban	A 180 napnál régebben regisztráltak munkanélküliek száma csökkent	Határidő módosítás szükséges a tervezett célok elérése érdekében. Módosított határidő: 2017.06.30.

Értékelés:

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2012	20	13	33	n.a.	n.a.	14	n.a.	n.a.	
2013	11	17	28	n.a.	n.a.	11	n.a.	n.a.	
2014			17	n.a.	n.a.	6	n.a.	n.a.	

Forrás: TEIR

2008-tól 44, 48, 45 és 35 fő volt, és a fenti táblázatból látszik, hogy ez jelentősen csökkent. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2008-tól 19, 22, 26 és 17 fő volt, ezt 6 fő körüli sikerült leszorítani, ami nagyon jó arány.

Ahogy az előzőre, úgy erre is érvényes az, hogy a közfoglalkoztatási programok nagy segítséget jelentettek a munkanélküliség csökkentéséhez, és ezáltal a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek magas számának apadásához is. A különböző programokban 30-40 embert foglalkoztatunk átlagosan, köztük vannak nem régóta álláskereső, és természetesen egy része a régebben regisztrált munkanélküli.

A munka világába való visszavezetés teljesíthetlenségének elsődleges oka a munkahelyek korlátozott száma. A településen a Pitvarosi központtal rendelkező TSZ a legnagyobb munkáltató, pár kisebb vállalkozás van, és jelentős szerepet vállal ebben az önkormányzat is, illetve sokan eljárnak dolgozni a tótkomlói varrodába és a makói Continentalhoz.

A Munkaügyi Központtal folyamatos a kapcsolattartás, és ezt természetesen továbbra is életben tartjuk.

Új munkahelyek teremtése nagyon nehéz feladat, az előzőekben leírtak alapján pár vállalkozással tárgyalunk e téren, de egy kistelepülésen nagyon nehéz komoly munkaerő-fellevő közeget teremteni.

Az önkormányzat hirdetőtábláján különböző álláshirdetéseket is közzé szoktunk tenni.

A mezőgazdasági mintaprogramunk keretében megtermelt zöldségfélékből és egyéb terményekből a lakosság részesül. Ezen kívül minden évben falukarácsonyt rendez az önkormányzat a lakosság részére, ahol ingyen látja vendégül a település lakosságát ingyenes ételosztás címen. Két évente Jótékonyági programot szervez a helyi óvoda és iskola, amelynek bevételét e két intézmény használja fel. Évente egy alkalommal pörkölt főzéssel egybekötött majálist szervez az önkormányzat, amely összekovácsolja a lakosság apraját, nagyját.

Összefoglalva az Intézkedési Tervben leírtakat: a kitűzött rövid-, közép- és hosszú távú célt a közfoglalkoztatási program segítségével nagymértékben megközelítettük. A munkanélküliség csökkent, a 180 napnál régebben regisztrált álláskereső száma is jelentősen kevesebb lett. A vállalkozókkal, munkáltatókkal való kapcsolattartás, információcsere folyamatos, a munkavállalókat is segítjük lehetőségeinkhez mérten a munkakeresésben.

Gyerekek

Intézkedési terv: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számának csökkentése

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számának csökkentése	A rendszeres gy.-véd. kedv. részesítettek száma magas	A részesítettek számának csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> ☞ munkaerő-piaci szolgáltatások (átképzés lehetősége) ☞ kapcsolattartás a munkaügyi központtal ☞ FIP pont működésére felhívni a figyelmet 	2016.06.30	<p>Rövid: partnerségi megállapodások</p> <p>Közép: munkalehetőségek rendszeres közzététele</p> <p>Hosszú: a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számának 0,5%-os csökkentése</p>	Nem lejárt határidő	Folyamatban	A részesítettek száma csökkent	Határidő módosítás szükséges a tervezett célok elérése érdekében. Módosított határidő: 2017.06.30.

Értékelés:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az előző években a következőképpen alakult: 2008-ban 50 fő, 2009-ben 56 fő, 2010-ben 62 fő, 2011-ben 51 fő, 2012-ben pedig 46 fő volt.

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Változás az előző évhez képest
2013	48	
2014	55	
2015	39	

Forrás: önkormányzat, ÖNEGM rendszer

Az új adatok alapján 2013-ban 48 fő (23 család), 2014-ben 55 fő (26 család), majd 2015-ben már csak 39 fő (21 család) igényelt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. Az adatok folyamatos, szinte egyenletes csökkenést mutatnak, amely két dolognak tudható be: egyrészt az elvándorlás miatt kevesebben igénylik ezt a támogatást, másrészt mert a családok jövedelme meghaladja a törvényben előírt értéket.

A kapcsolatunk az előzőekben leírtak alapján folyamatos a munkaügyi központtal, akik nagyon jó munkát végeznek, tájékoztatnak minket a munkalehetőségekről, a közfoglalkoztatási programban is 30-40 főt tudunk a segítségükkel foglalkoztatni. Az átképzés lehetősége is adott, a munkaügyi központ is ad erre lehetőséget, pár alkalommal éltek is már ezzel a lehetőséggel.

Önkormányzatunk minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica felsőoktatási pályázathoz, melynek keretében minden olyan felsőfokú iskolai tanulmányait folytató, vagy azt megkezdeni kívánó, a képviselőtestület által megszabott jövedelemhatárba beleférő tanuló számára biztosítja a támogatást, amely évente 50.000 Ft, melyhez a megyei önkormányzat még egyszer ennyit hozzátesz. Így a rászorult tanulók kapnak segítséget a tanulmányaikhoz. Ezen kívül évente kétszer osztjuk ki a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek részére az 5.800 Ft-os támogatást, amelyet az állam finanszíroz.

Habár a gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számának csökkentését tűztük ki célul, azért a leginkább rászoruló családok megsegítésére, a gyermekek védelme miatt külön gondot fordítunk, például a minden évben kiosztott szociális tűzifa elbírálásakor előnyben részesülnek.

A szülőket különböző nyári táborokkal segítjük a gyermekek nyári elhelyezésére, amelyeket az iskola, a katolikus plébánia és az evangélikus egyház szervez (evangélikus tábor, katolikus tábor, családsegítő táboroztatás, kreatív foglalkozások, stb.).

A gyermekek esélyegyenlőségét szem előtt tartva önkormányzatunk minden évben meghirdeti a nyári diák munka elősegítése elnevezésű programot, amelyben a diákok számára a nyári szünetben fizetés ellenében munkát biztosítunk. A még helyben tanuló diákok és óvodások részére minden évben jótékonyági bált szervez az iskola, és az így befolyt összeget az alapítványon keresztül a gyermekek kapják.

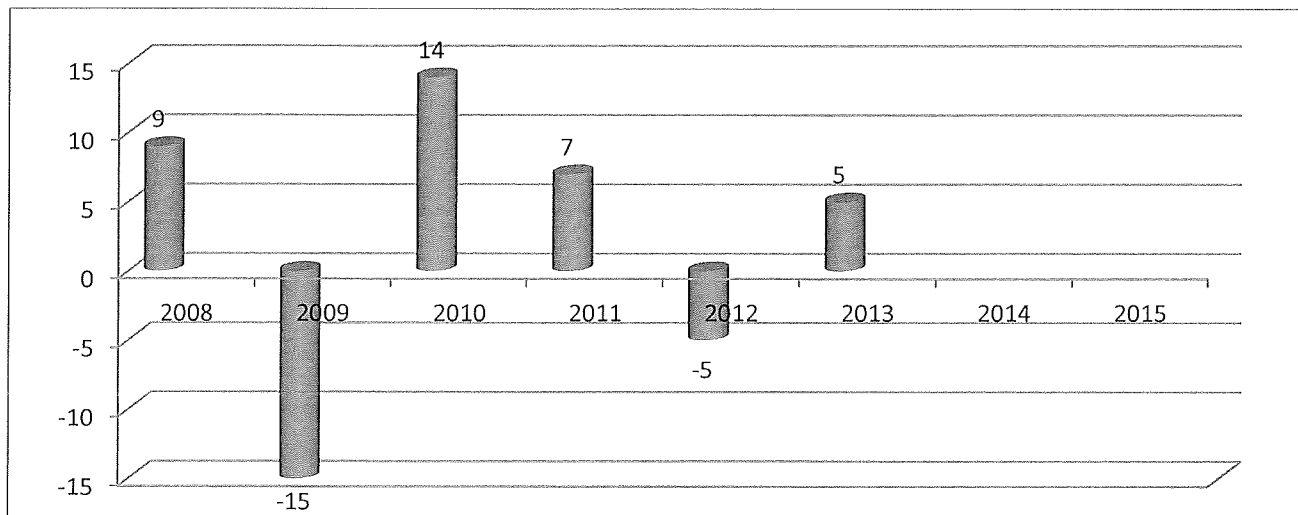
A foci pálya, a könyvtár, és a teleház is megújult pályázati forrásból, ezeknek minden korosztály örül, azonban különösképpen a gyermekek élvezik a legjobban. A Somogyi Könyvtártól minden évben rengeteg új könyv várja olvasóit a könyvtárban.

Intézkedési terv: Gyermekvállalási kedv erősítése

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
Gyermekvállalási kedv erősítése	Gyermeklétszám csökkenése	Gyermekszám növekedése	☑ Gyermekvállalási kedv erősítése	2018.06.30	Rövid: adatok áttekintése Közép: gyermekek számának alakulása Hosszú: gyermekszám csökkenésének megállítása, esetleges növekedése	Nem lejárt határidő	Folyamatban	A gyermeklétszám csökkenését egyelőre nem tudtuk megállítani	Módosítás nem szükséges.

Értékelés:

A kisebb városokban is jellemző az elvándorlás, és ez még hatványozottabban jelenik meg a kistelepüléseken. Ez annak tudható be, hogy kevés a versenyszférában lévő álláshelyek száma, és ha már máshol, városban kap munkát, elkerülendő a napi több órás ingázást, elköltözik, hiszen így többet lehet a családjával, és városban egyébként is több kikapcsolódási lehetőség van. A népességszám csökkenésének folyamánya a gyermeklétszám csökkenése is. Fő szempont lenne az elvándorlás megállítása, legalábbis mérséklése, amit egy másik intézkedési tervben már tárgyaltunk, hogy elég komplex kidolgozást igényel, hiszen a munkahelyek megteremtése sem egyszerű feladat, de emellett még kulturális lehetőségeket és megfelelő ellátásokat kell megvalósítani ennek érdekében. A gyermeklétszám növelése vagy csökkenésének megállítása tehát elég elrugaszkodó feladat, de mindenképpen törekedni kell a megvalósítására.

Elvándorlás

Azt megállapíthatjuk, hogy az elvándorlással a lakosságszám, és így a gyermeklétszám is csökkent, évente 5-14 fővel, tehát változó intenzitással, de jellemzően. Két kivétel van csak ez alól, a 2009-es év, illetve a 2012-es év; utóbbinál a népszámlálás pontosította az adatokat, azonban a csökkenés továbbra is jellemző.

A gyermekvállalási kedv erősítéséhez a gyermekekre járó állami támogatások hozzájárultak, de csak emiatt nem jellemző a gyermekvállalás, inkább megerősítésként szolgál.

Önkormányzatunk az átalakult szociális támogatásokkal kapcsolatban szintén szerepet vállal, önkormányzati támogatásként a szociális rendeletünkben leírtaknak megfelelően magasabb összegű ellátást igényelhet az, aki gyermeket nevel, így például a lakásfenntartási támogatás összege is nagyobb, így hozzájárulva a gyermekek és szüleik támogatásához, életminőségének javulásához.

A közmunkaprogram keretein belül vannak olyan 4, 6, illetve 8 órás munkakörök, amelyekben GYES-ről visszatért, dolgozni akaró anyukák töltenek be, az esetek nagy többségében tudunk nekik munkát, és így ellátást biztosítani, sokszor azonnal, de mindenképpen rövid időn belül. Ezzel is a gyermekvállalási kedvet kívánjuk erősíteni, hiszen az anyukák biztosan tudhatják, hogy munkalehetőség várja őket visszatérésükor, nem kell azon aggódni, hogy jövedelem nélkül marad, és nem tudja ellátni gyermekét.

A szülők segítségére évente többször adománygyűjtés is van, hol a családsegítő központ, hol a katolikus plébánia és Karitasz csoport, hol magánszemélyek koordinálásával. Az összegyűjtött ruhák, gyermekruhák elsősorban a rászoruló családokhoz kerülnek.

Minden évben pályázunk különböző ételosztásos pályázatokra, amelyben az idősek és a gyermeket nevelők élelmiszercsomagot kapnak, mindenféle ellenszolgáltatás nélkül.

Csanádalbertin egy játszótér is található.

Megújult a könyvtárunk is, széles választékban nyújt olvasnivalót a gyerekeknek, és a legkisebbek részére elkülönített rész van, csupa-csupa mesekönyvvel, és oktató könyvvel.

Nők

Intézkedési terv: Munkanélküli nők arányának csökkentése

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
Munkanélküli nők arányának csökkentése	Munkanélküli nők aránya magas	Munkanélküli nők arányának csökkentése	☞ Tájékoztatás a munkalehetőségekről Adatgyűjtés, kapcsolattartás a munkaügyi központtal, lehetséges partnerek megkeresése, meglévő együttműködések fenntartása, képzés, átképzés,	2018.06.30	Rövid: helyzetelemzés Közép: stratégia kidolgozása, együttműködési megállapodások száma (1 db) Hosszú: munkanélküli nők számadatai (2% csökkenés)	Nem lejárt határidő	Folyamatban	A munkanélküli nők aránya csökkent	Módosítás nem szükséges.

Értékelés:

A közmunkaprogram nagymértékben hozzájárult a nők foglalkoztatásának elősegítéséhez is, bizonyos programokban kifejezetten nőket alkalmazunk, legyen akár 8 vagy 6, vagy 4 órás munka, de mindenképpen nagy segítséget jelent nekik.

A munkaügyi központtal – mint már az előzőekben szerepel – folyamatos a kapcsolattartás, segítségükkel sok álláskereső nőt tudtunk bevonni a közfoglalkoztatási programokba, van olyan program, ahol a sok nő között 1-2 férfi munkaerő található csak.

A gyermekvállalás utáni visszatérés sem okoz gondot, hiszen önkormányzatunk a GYES-ről visszatérő, dolgozni akaró anyukákat is foglalkoztatja, a fenti munkakörök egyikében.

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012	160	158	318	20	12,5	13	8,2	33	10,4
2013	160	151	311	11	6,9	17	11,3	28	9,0
2014								17	

Forrás: TEIR

A gyermeknevelési támogatásban részesülő nagycsaládos édesanyák foglalkoztatása 6 órában lehetséges, ezzel is segítve őket azzal, hogy amíg a gyermekük iskolában, óvodában van, addig ők dolgozhatnak.

A munkaügyi központ különböző felzárkóztató és új szakma megszerzésére irányuló tanfolyamokat szervez, mely képzések alatt a résztvevők keresetpótló juttatást kapnak. Ezzel a lehetőséggel nemcsak a férfiak, hanem a nők is élnek, segítve őket a munka világába való visszatéréshez.

A közfoglalkoztatási programokban külön hangsúlyt kapnak a nők, a Csanádalberti szőnyegház az értékteremtő programon belül egyedi termékeivel nagy sikernek örvend nemcsak a településünkön, hanem máshol is: a helyi nők kezei közül rengeteg dolog kerül ki: szőnyegek, táskák, díszek, bábok, kabalafigurák, karácsonyfadíszek, terítők, adventi és egyéb díszek, párnák, stb. Ezeket különböző kézműves és egyéb vásárokon értékesítik, például a szegedi Bődön piac, ahova szigorúan szelektált kézműves műhelyek termékei kerülnek be, azt is kizárólag meghívásos alapon. Ezekben a programokban kizárólag nők vesznek részt, őket foglalkoztatja az önkormányzat a program keretében.

Intézkedési terv: Nők – rejtett problémák

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
Nők – rejtett problémák	Családon belüli erősz. von. adat hiánya (rejtett)	Esetek feltárása, merjenek segítséget kérni	☞ Tájékoztatás Széles körű tájékoztatás az igénybe vehető segítségekről, tájékoztató előadások szervezése	2016.06.30	Rövid: segítséget nyújtó szervezetek elérhetőségének ismeretté válása Közép: információk közzététele, tájékoztató előadás megszervezése Hosszú: a családon belüli erőszak visszaszorítása	Nem lejárt határidő	Folyamatban	Mivel rejtett probléma, így nem tudjuk az eredményt sem	Határidő módosítás szükséges a tervezett célok elérése érdekében. Módosított határidő: 2017.06.30.

Értékelés:

A rejtett problémaként azonosított családon belüli erőszakra vonatkozó adat szintén hiányos, ez köszönhető többek között annak is, hogy az áldozat nem mer szólni, így erre vonatkozó adatunk továbbra sincs.

Az intézkedés tartalmában egyedüli elemként a tájékoztatás szerepel, hiszen a problémával kapcsolatban más lehetőségünk nincs segíteni: megelőzni nem tudjuk, hiszen a számát se ismerjük, a végkimenetele sem a mi hatáskörünk, így marad a tájékoztatás, hogy ilyen esetekben a nők hova fordulhatnak segítségért. A tájékoztatási tevékenységet próbáltuk minél szélesebb spektrumban megvalósítani: a papír alapú plakátokon keresztül az internet adta lehetőségeig bezárólag.

A tájékoztatási tevékenység az alábbiakból állt össze:

- az önkormányzat épületében plakátok formájában,
- internetes közösségi oldalakon felhívások, plakátok, telefonszámok, sőt okostelefonos applikációk elérhetőségének pontos megadása közvetlen linkek felhasználásával, ami azonnal letölthető.

A segítséget nyújtó szervezetek elérhetőségének ismertté válása kapcsán tehát a számunkra létező összes diszkrét fórumot kihasználjuk. Fontos a diszkréció, hiszen ha valaki ilyen problémával szembesül, szégyenérzetből, félelemből nem fog segítséget kérni, de így mindenki látja, hogy hol lehet ezeket elérni, és akár a plakáton, akár a honlapunkon, vagy a közösségi portálon feltűnés nélkül hozzájuthat az információkhoz.

A családsegítő központ munkatársaival napi szintű kapcsolatban vagyunk, valamint a helyi rendőrőrsrel is folyamatosan kapcsolatban vagyunk, így az esetlegesen fellépett, fellépő problémákhoz segítséget nyújtunk.

A családon belüli erőszakhoz kapcsolódóan, a gyermekek által és gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmények nem jellemzőek.

A folyamatos tájékoztatás fontos, hiszen a hosszú távú célként kitűzött családon belüli erőszak visszaszorításának beteljesülésében soha nem lehetünk biztosan, hiszen egy megfoghatatlan, rejtett problémáról van szó. Ahogy most sem tudunk ezzel kapcsolatban pontos információkat, úgy valószínűleg a jövőben se fog ez változni, és az információ-nyújtási tevékenységet pont ezért kell folyamatosan fenntartani, ezért e célkitűzésünk számára mindenképp határidő módosítás szükséges, a problémáról amíg rejtett, soha nem lehetünk biztosak afelől, hogy eltűnt.

Idősek

Intézkedési terv: Az idősek informatikai jártasságának növelése

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
Az idősek informatikai jártasságának növelése	Az idősek inf.orm jártassága csekély	Informatikai jártasság növelése	<ul style="list-style-type: none"> ☞ Kérdőívek eljuttatása és feldolgozása ☞ Tájékoztatás az idősek részére, motiválás a tanulásra ☞ Tanfolyamok szervezése 	2015.06.30	Rövid: Igénylők számának megállapítása Közép: Egy tanfolyam lebonyolítása Hosszú: az informatikai jártasság megszerzése	Nem lejárt határidő	Folyamatban	A tapasztalatok alapján egyre több idősen jártas az informatikában	Határidő módosítás szükséges a tervezett célok elérése érdekében. Módosított határidő: 2017.06.30.

Értékelés:

A kérdőíves megkereséseket több okból is elvetettük: egyrészt a célcsoport miatt: némely esetben a kérdőív kitöltéséhez is segítség kell, többnyire ők elutasítják azt, hogy az informatikához bármi közük is legyen. Akik gond nélkül kitöltik ezt, azok egy része már eleve nyitott erre, vagy ez a nyitás épp most történik meg. A célcsoport informatikai jártasságának felméréséhez egy rövidebb-hosszabb beszélgetés sokkal emberibb, és sokkal többet elmond, hiszen beszélgetéssel szívesebben eltöltik az időt, mint kérdőív kitöltéssel. Ezért a papír alapú felmérés helyett a személyes beszélgetésre, illetve a megfigyelésre szavaztunk.

Az idősek informatikai jártasságának növelése kapcsán az eredmények vegyesnek mondhatók. Alapvetően két rétegre oszthatjuk ezzel kapcsolatban a célcsoportként belőtt, informatikában nem jártas időskorúakat:

- az egyik réteg érdeklődik az informatika iránt
- a másik réteg pedig elutasítja azt.

Az elfogadók között szerepelnek azok az idősek, akiknek a családjuk – a Helyi Esélyegyenlőségi Program elején említett, szintén problémaként feltárt – elvándorlás miatt kapcsolatot akar tartani a szeretteivel, ezért rendkívül motivált arra, hogy felfedezze a virtuális világot. Vannak olyanok, akik egyedülállóak, és az unatkozás vagy a barátnők ráveszik őket, hogy belépjenek a számítástechnikát ismerők világába. Egyre több időskorút látni, ahogy közösségi portálokon recepteket oszt meg, a helyi nyugdíjas klub interneten tartja a kapcsolatot, beszélnek a találkozókat, programokat szerveznek, fényképeket osztanak meg egymással. Ők a gyermekektől, unokáktól, sőt, barátoktól tanulják el használni például a számítógépet, ritkább esetben okos telefont, tanfolyamra nem járnak.

Az elutasítók mereven elzárkóznak az informatikától, hiszen nincs motivációjuk arra, hogy ezt megtanulják, kényszeríteni pedig nem szabad. A motiváció módját pedig még nem találtuk meg, így tanfolyamok szervezése is felesleges.

Az idősek egy jelentős részének – sőt, nem csak az időseknek! – még egy egyszerű kérelem kitöltése is gondot okoz, és segítséget kér hozzá. Az informatikai jártasság számukra nem opció, hiszen még a papír alapú ügyintézéshez is segítséget kérnek, kizárt dolognak tartják a számítógéppel való megismerkedést.

A hosszú távú célként kitűzött „az informatikai jártasság megszerzése” a jelen generációban soha nem lesz 100%-os, de mivel törekednünk kell erre, így a célkitűzés határidejének módosítás szükséges.

Intézkedési terv: Egyedül élők életének megkönnyítése

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett/tervezett	Eredmény	Módosítás
Egyedül élők életének megkönnyítése	Magas az egyesülők aránya	Egyedül élők élet. könnyítése	☞ Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése	2017.06.30	Rövid: (igény)felmérés és kiértékelés Közép: szolgáltatások nyújtása, folyamatos tájékoztatás, pályázati lehetőségek keresése Hosszú: az egyedül élők életminőségének javítása	Nem lejárt határidő	Folyamatban	Rendezvények széles skálája	Módosítás nem szükséges.

Értékelés:

Községünkben példásan jól működő nyugdíjas klub működik, rendszeres találkozókkal, összetartó csapattal, amely kistérségi szinten is működik, hiszen a kistérség településeinek nyugdíjas klubjai rendszeresen tartanak rendezvényeket, ahova elhívják egymást, akik ezeknek a kéréseknek eleget is tesznek. Ezek a kiválóan működő nyugdíjas klubok rendkívüli összetartó erővel rendelkeznek, mintegy baráti csapatokként. A rendszeres időközönként megtartott rendezvények összetartják a családost, és az egyedülálló idősöket is, akik így figyelnek egymásra, segítenek egymásnak, és ami sokszor a legfontosabb – megbeszélik a dolgokat. A rendezvények sűrűsége nyáron szinte heti rendszerességgel történik, de máskor is maximum havonta van egy közös délután, étkezéssel, beszélgetéssel, stb. A klubba történő bejutás egyáltalán nem ütközik nehézségekbe, bárkit szívesen látnak maguk között; a kirekesztés nem jellemző, kistelepülés lévén mindenki ismer mindenkit.

Év közben is hangsúlyt fektetünk minden korosztályra, így az idősekre is: programok – lehetőségeinkhez mérten – széles skáláját vonultatjuk fel programok terén.

Az nyugdíjas klubot az önkormányzat saját költségvetéséből is támogatja, erre minden évben egy meghatározott összeget építenek be a költségvetésbe.

A Falunapok alkalmával is tekintettel vagyunk az idősekre, az ő korosztályuk is talál magának megfelelő programokat.

Figyelmet fordítunk a különböző élelmiszer-osztásos pályázatokra is, amivel egyrészt segítjük is az idősöket, másrészt figyelmet is fordítunk rájuk.

Minden évben személyesen köszönti fel a polgármester a szép korúakat, amikor az emléklapon kívül egy csokor virággal, bonbonnal, borral, és beszélgetéssel kísérünk. Többnyire itt is egyedül élő időskorúakról van szó.

A Nagyboldogasszony Katolikus Plébánia és a helyi Karitasz csoport tagjai minden év december 6-a hétfőjén megrendezik a Magányosok Karácsonya rendezvényét. A rendezvényre értelemszerűen a magányos idősök vannak meghívva, ahol is egy finom ebéd után jön a Mikulás, és mindenki kap tőle ajándékot, amely az egyedül élőknek nagyon sokat jelent, a csillogó szemű idősök láttán pedig a többi szem is csillog. Fontos, hogy habár ők már egyedül élnek, egy napra újra ők vannak a központban, kizárólag velük foglalkoznak, és kapnak ajándékot.

Decemberben a gyermekek: az óvodások és iskolások műsorral kedveskednek az időseknek az Idősök Klubjában és a Nyugdíjas Egyesületnek.

A továbbiakban is fent tartjuk a rendezvények tartását, illetve segítségét; és folyamatosan keressük a lehetőségeket új rendezvények tartására, amivel lefoglalhatjuk az egyedül élő idősöket, hogy kikapcsolódási lehetőséget biztosítsunk számukra, kiemelve ezzel a sűrű hétköznapokból és vidámságot, életet csempészni életükbe.

Intézkedési terv: Az idősek áldozattá válásának megelőzése

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota lévő/befejezett	Eredmény	Módosítás
Az idősek áldozattá válásának megelőzése	Áldozattá válás	Megelőzés	☞ Tájékoztatás és megelőzés	2015.06.30	Rövid: veszélyeztetett idősek számának megállapítása Közép: maga a tájékoztató anyag Hosszú: folyamatos tájékoztatás, bűncselekmények megelőzése	Nem lejárt határidő	Folyamatban	Az idősek a tájékoztatások hatására jobban figyelnek, a program eredményes	Határidő módosítás szükséges a tervezett célok elérése érdekében. Módosított határidő: 2017.06.30.

Értékelés:

Az Intézkedési Tervben a tájékoztatást és a megelőzést tűztük ki célul, hogy megelőzzük az idősök áldozattá válását, hiszen ez az egyedüli útja van annak, hogy ezt megakadályozzuk.

Ahogy a környező településeken, úgy a mi településünkön is találoztunk már csalókkal, akik az idősök jóhiszeműségét, segítőkészségét, rosszabb esetben kiszolgáltatottságát kihasználva károsít meg idősöket. Először csak országos szinten volt ismert a probléma, azonban az utóbbi években nálunk is megjelentek azok, akik munkavállalás helyett ilyen törvénytelen és rendkívül etikátlan módon próbálnak pénzhez jutni, ráadásul más kárán.

A járható út a megelőzés, hogy tájékoztassuk az idősöket arról, hogy ne engedjenek be idegeneket, stb., és tudatában legyenek annak, hogy milyen veszélyekkel járhat ez, hiszen az anyagi kár mellett akár tettlegességre is sor kerülhet. A veszélyeztetett korú idősök számának megállapításához a népesség-nyilvántartási adatokat vettük. A nyugdíjas korú idős emberek tartoznak elsősorban ebbe a kategóriába, különös tekintettel azokra az idősökre, akik egyedül élnek.

A tájékoztatásra a településen megszokott formákat választottuk: plakátokkal, közösségi médiában hívtuk fel a figyelmet a tudomásunkra jutott információkról.

Fogyatékkal élők

1. Intézkedési terv: Teljes körű akadálymentesítettségre törekvés

Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	Lejárt/nem lejárt határidő	Az IT jelenlegi állapota folyamatban lévő/befejezett	Eredmény	Módosítás
Teljes körű akadálymentesítettségre törekvés	Akadálymentesítés: nem teljes körű	Teljes körű akadálymentesítés	<p>☞ teljes körű akadálymentesítettségre való törekvés</p> <p>Felmérés, forrásbiztosítás; pályázatok írása; közmunka szervezése; karbantartás</p>	2019.06.30	<p>Rövid: felmérés</p> <p>Közép: pályázatok írása, elszámolása, elkészült projektek átadása</p> <p>Hosszú: elégedettségmérés, állapot fenntartása, karbantartás</p>	Nem lejárt határidő	Folyamatban	Az önkormányzat és az Öregek Napközi Otthona mozgáskorlát ozott bejárata teljes mértékben elkészült	Módosítás nem szükséges.

Értékelés:

Akadály-mentesítve van a legtöbb épületünk: az önkormányzat, az orvosi rendelő, a könyvtár és a teleház, és még az idősek klubja is.

A könyvtár és a teleház eddig nem volt akadálymentesített, pályázat útján sikerült ezt teljes mértékben megoldani, így már a kerekesszékesek is tudnak közlekedni, illetve az idősek is könnyebben jutnak be. Ebben az épületben található a szövetkezet is, ahol a közfoglalkoztatott nők dolgoznak és a termékeiket értékesítik, így ez is már bárki számára könnyen megközelíthető ez is.

Az iskola, óvoda épületén nincs mozgáskorlátozott feljáró, azonban ezt viszonylag ritkán használják mozgáskorlátozottak, eddig panasz nem érkezett, azonban törekedni fogunk ennek megoldására is.

Összegzés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés célja	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelős	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkanélküliség csökkentése	Munkanélküliség	A m.váll. számának emelkedése	<ul style="list-style-type: none"> ☑ munkaadó-piaci szolgáltatások kapcsolattartás a munkaügyi központtal ☑ FIP pont működésére felhívni a figyelmet ☑ letelepedő vállalkozások segítése ☑ közmunka-program 	<ul style="list-style-type: none"> ☑ munkaadó-piaci szolgáltatások kapcsolattartás a munkaügyi központtal ☑ FIP pont működésére felhívni a figyelmet ☑ letelepedő vállalkozások segítése ☑ közmunkaprogram 	Önkor	2017.06.30.	Rövid: partnerségi megállapodások Közép: munkalehetőségek rendszeres közzététele Hosszú: munkanélküliség 1%-os csökkentése	A munkanélküliség csökkentése	Fenntartható
2	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélüliek számának csökkentése	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélüliek	A régen regisztráltak számának csökkentése		<ul style="list-style-type: none"> ☑ munkaadó-piaci szolgáltatások kapcsolattartás a munkaügyi központtal ☑ FIP pont működésére felhívni a figyelmet ☑ letelepedő vállalkozások segítése ☑ közmunkaprogram 	Önkor	2017.06.30.	Rövid: partnerségi megállapodások Közép: munkalehetőségek rendszeres közzététele Hosszú: a 180 napnál régebben regisztrált munkanélüliek számának 0,5%-os csökkentése	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélüliek száma csökkent	Fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számának csökkentése	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma magas	A részesítettek számának csökkentése		<ul style="list-style-type: none"> ☑ munkaadó-piaci szolgáltatások (átképzés lehetősége) ☑ kapcsolattartás a munkaügyi központtal ☑ FIP pont működésére felhívni a figyelmet 	Önkor	2017.06.30.	Rövid: partnerségi megállapodások Közép: munkalehetőségek rendszeres közzététele Hosszú: a 180 napnál régebben regisztrált munkanélüliek számának 0,5%-os csökkentése	A részesítettek száma csökkent	Fenntartható
2	Gyermekvállalási kedvezmény erősítése	Gyermeklétszám csökkenése	Gyermekszám növekedése		☑ Gyermekvállalási kedvezmény erősítése	Önkor	2018.06.30.	Rövid: adatok áttekintése Közép: gyermekek számának alakulása Hosszú: gyermekszám csökkenésének megállítása, esetleges növekedése	A gyermeklétszám csökkenését egyelőre nem tudtuk megállítani	Fenntartható
II. A nők esélyegyenlősége										
1	Munkanélküli nők arányának	Munkanélküli nők aránya	Munkanélküli nők	☑ Tájékoztatás a munkalehetőségekről		Önkor	2018.06.30.	Rövid: helyzetelemzés Közép: stratégia	A munkanélküli nők aránya	Fenntartható

	csökkentése	magas	arányának csökkenése			t		kidolgozása, együttműködési megállapodások száma (1 db) Hosszú: munkanélküli nők száma (2% csökkenés)	csökkent	Fenntartható
2	Nők – rejtett problémák	Családon belüli erősz. von. adat hiánya (rejtett)	Esetek feltárása, merjenek segítséget kérni	☑ Tájékoztatás	2017.06.30.	Önkormányzat	Rövid: segítséget nyújtó szervezetek elérhetőségének ismertetése Közép: információk közzététele, tájékoztató előadás megszervezése Hosszú: a családon belüli erőszak visszaszorítása	Mivel rejtett probléma, így nem tudjuk az eredményt sem	Fenntartható	
V. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az idősek informatikai jártasságának növelése	Az idősek inf.orm jártassága csekély	Informatikai jártasság növelése	☑ motiválás a tanulásra ☑ tanfolyamok szervezése	2017.06.30.	Önkormányzat	Rövid: Igénylők számának megállapítása Közép: Egy tanfolyam lebonyolítása Hosszú: az informatikai jártasság megszervezése	A tapasztalatok alapján egyre több időős jártas az informatikában	Fenntartható	
2	Egyedül élők életének megkönnyítése	Magas az egyedül élők aránya	Egyedül élők élet. könnyítése	☑ Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése	2017.06.30.	Önkormányzat	Rövid: (igény)felmérés és kiértékelés Közép: szolgáltatások nyújtása, folyamatos tájékoztatás, pályázati lehetőségek keresése Hosszú: az egyedül élők életminőségének javítása	Rendezvények széles skálája	Fenntartható	
3	Az idősek áldozattá válásának megelőzése	Áldozattá válás	Megelőzés	☑ Tájékoztatás és megelőzés	2017.06.30.	Önkormányzat	Rövid: veszélyeztetett idősek számának megállapítása Közép: maga a tájékoztató anyag Hosszú: folyamatos tájékoztatás, bűncselekmények megelőzése	Az idősek a tájékoztatók hatására jobban figyelnek, a program eredményes	Fenntartható	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Teljes körű akadálymentesítésre törekvés	Akadályment. nem teljes körű	Teljes körű akadályment	☑ teljes körű akadálymentesítésre való törekvés	2019.06.30.	Önkormányzat	Rövid: felmérés Közép: pályázatok írása, elszámolása, elkészült projektek átadása Hosszú: elégedettségmérés, állapot fenntartása, karbantartás	A könyvtár, a teleház és az idősek otthona mozgáskorlátozott feljárója elkészült.	Fenntartható	

Összegzés

A Helyi Esélyegyenlőségi Program folytatása mindenképp szükséges, az eddig elkezdett intézkedések folytatása a célcsoportok érdekében fontos és megvalósítható. A felülvizsgálat során új problémát nem tártunk fel, ezért új intézkedést felvenni nem szükséges. Az irányzatok megvannak az intézkedésekre, amelyeket folyamatosan szem előtt kell tartanunk. Egyéb beavatkozás nem szükséges.

Dátum:

Cyárt 2 m
Hősae' Aule Eke
Köster
Aláírások
Hede Köly
Wlehu

Megvalósítás

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

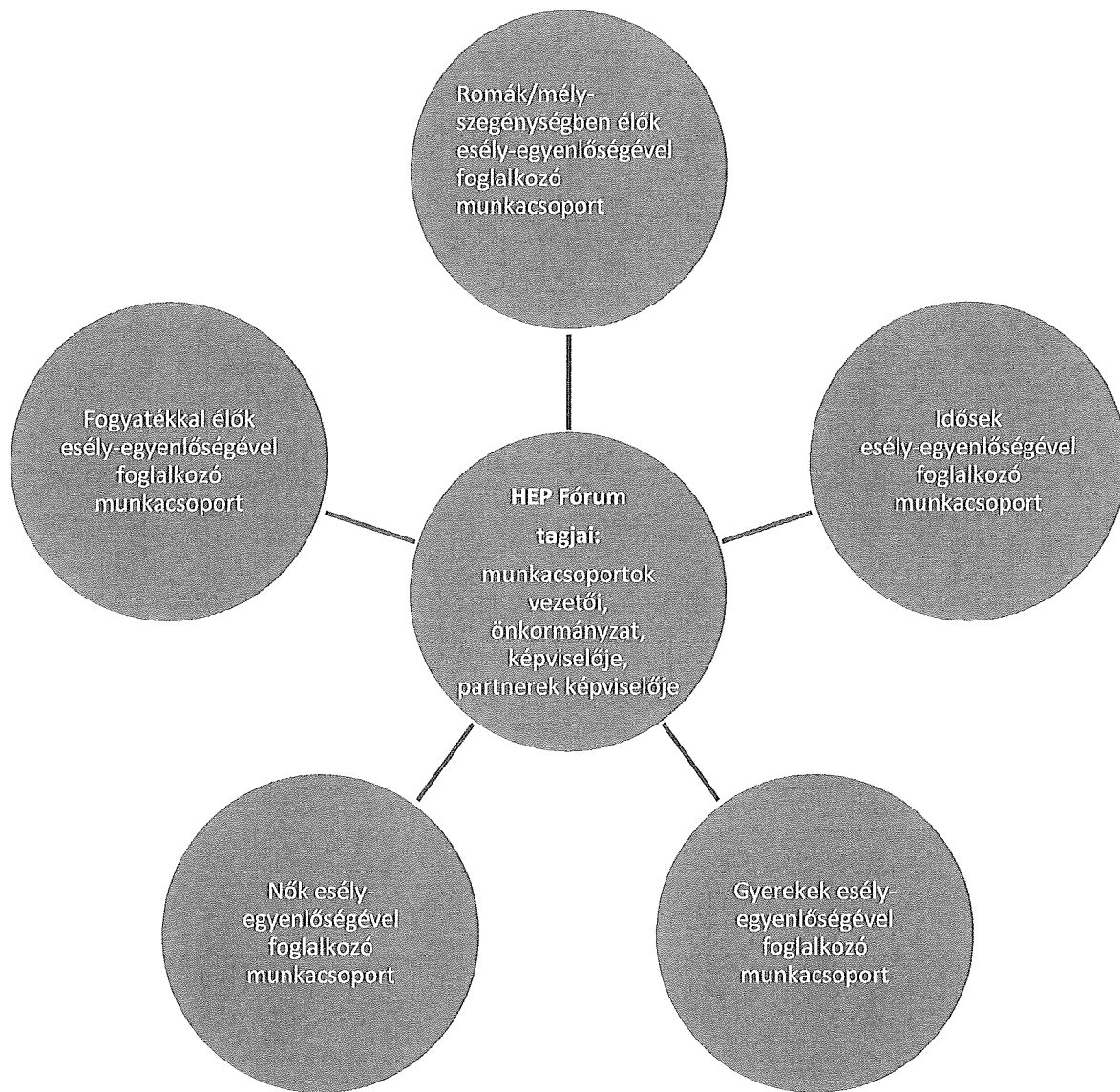
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

^ HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző endevényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Vassné Balogh Márta igazgatási ügyintéző (esélyegyenlőségi referens) felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Csanádalberti Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Csanádalberti Képviselőtestülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **132/2015. (XII.04.)** önkormányzati határozatával elfogadta.